

El clúster nàutic: anàlisi empresarial i impacte econòmic

Síntesi

Aquest estudi té un doble objectiu. En primer lloc, pretén delimitar el sector nàutic a l'àrea metropolitana: les empreses que el formen, la seva estructura sectorial, la dimensió empresarial, etc. Dins aquest primer objectiu s'inclou l'estimació de quin és l'impacte econòmic en termes de producció i ocupació del sector nàutic sobre el conjunt de l'economia barcelonina. El segon i principal objectiu de l'estudi és analitzar en profunditat les empreses que integren el Barcelona Clúster Nàutic, així com calcular l'impacte de la seva activitat sobre la producció i ocupació del conjunt del territori. Així mateix, s'identificaran les inversions previstes per les empreses sòcies del Clúster i es calcularà el creixement previst derivat d'aquestes inversions, així com l'impacte sobre altres sectors i activitats. D'aquesta manera, es podrà emmarcar millor l'activitat del Clúster i analitzar les potencialitats de creixement futur que ofereix.

Les dades de facturació i ocupació de les empreses que formen part del sector nàutic i del Clúster s'han obtingut de la base de dades del registre mercantil –Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics (SABI)– i d'una enquesta realitzada a les empreses membres de l'entitat. Aquestes dades fan referència a l'any 2013 o 2014. Per calcular l'impacte econòmic indirecte i induït sobre la producció i l'ocupació, tant del sector nàutic com del Clúster, s'han utilitzat els multiplicadors de la Taula input-output de Catalunya 2011, publicada recentment per l'Idescat.

RESULTATS ECONÒMICS DEL SECTOR NÀUTIC

El sector nàutic a la província de Barcelona està format actualment per **305 empreses¹**, que sumen un total de **2.115 treballadors** i una facturació agregada de **464,6 milions d'euros**.

Les empreses del sector nàutic tenen una **dimensió mitjana** de gairebé **7 treballadors** per empresa i una **facturació mitjana per empresa d'1,52 milions d'euros**. Ara bé, s'aprecien diferències significatives d'un àmbit sectorial a un altre. Les empreses més grans són els ports i les marines, que compten amb una dimensió mitjana de gairebé 13 treballadors per empresa i una facturació mitjana de 3,33 milions d'euros.

El **sector industrial** concentra el 45% de las empreses del sector nàutic, el 34% de la facturació i el 42% de l'ocupació directa. Això es tradueix en **156,3 milions d'euros** de facturació i **890 treballadors directes** vinculats a les empreses industrials. Entre les activitats industrials, la més important és la de **repair & refit**, que agrupa 98 empreses, concentra un 28% de la facturació (116 milions d'euros) i un 33% de l'ocupació del sector nàutic. Els serveis concentren el 66% restant de la facturació del sector nàutic i el 58% de l'ocupació, és a dir, **308,2 milions d'euros i 1.125 llocs de treball**. Dins el sector serveis, les activitats més importants són: els ports i les marines, amb 126,6 milions d'euros i gairebé 500 treballadors, seguides pels serveis de *Yacht i Charter*, que està format per 41 empreses que tenen una facturació conjunta de 37,2 milions d'euros i ocupen vora les 200 persones. Dins la resta de serveis destaquen els de venda d'embarcacions (70,8 milions d'euros i 305 treballadors) i les instal·lacions esportives, escoles nàutiques i perfeccionament esportiu (11,2 milions d'euros i 109 treballadors).

Si considerem l'impacte directe, indirecte i induït, s'estima que el **sector nàutic a l'àrea metropolitana de Barcelona genera una activitat per valor de 836 milions d'euros** i, en total, **genera o manté al voltant de 8.300 llocs de treball**.

¹ Aquest estudi es diferencia d'altres previs –com el realitzat per l'FNOB i la Universitat de Barcelona, que comptabilitzava fins a 1.175 empreses del sector (799 a Barcelona)– en el fet que s'ha restringit a les empreses que tenen com a activitat principal la nàutica. Amb aquest criteri el nombre d'empreses del sector a la província de Barcelona es redueix a 305.

RESULTATS ECONÒMICS DEL BARCELONA CLÚSTER NÀUTIC

El Barcelona Clúster Nàutic (BCN) es va constituir formalment a l'octubre de 2013 i des d'aleshores ha viscut diferents fases d'ampliació fins arribar als **56 socis** (a data d'abril del 2015).

El conjunt de membres que integren actualment el Barcelona Clúster Nàutic facturen gairebé 240 milions d'euros i ocupen directament al voltant de 1.100 persones. Excloent aquells membres que per la seva naturalesa no té sentit agregar (la Confraria de Pescadors, la UPC/Facultat de Nàutica, el Museu Marítim, Hàbitat Urbà i Barcelona Regional, així com la facturació de les empreses que només es dediquen parcialment a fabricar components per a la indústria nàutica), s'obté que els 51 socis del Clúster que tenen com activitat principal la nàutica facturen 180 milions d'euros i generen una ocupació directa de 721 llocs de treballs. Tenint en compte l'impacte indirecte i induït, **les empreses del Clúster generen 3.193 llocs de treball i una facturació de 324,3 milions d'euros.**

En menys de dos anys des de la seva constitució, el nombre de membres s'ha duplicat, fet que ha suposat un **augment en el volum de facturació associada del 61% i de l'ocupació del 87%**. Un objectiu de creixement futur del Clúster del 20% en els propers dos anys pot significar arribar a representar el 62% de la xifra de negoci total del sector nàutic.

Segons l'estructura sectorial dels socis del Clúster, **les dues activitats principals són la indústria i els ports i marines**, ja que entre les dues **concentren el 72% de l'ocupació i el 63% de la facturació del Clúster.**

L'**activitat industrial** representada en el Clúster (construcció i repair&refit), agrupa un total de 20 empreses, amb 335 treballadors i una xifra de facturació total de 82,9 milions d'euros. La segona categoria més important en nombre de treballadors és la de **ports i marines**, que amb 8 empreses sòcies ocupa 187 persones i factura més de 30,7 milions d'euros. Aquesta categoria es caracteritza per tenir un major pes en l'ocupació que en la facturació. A continuació, el sector d'entitats sense ànim de lucre està integrat per quatre entitats – representa el 22% de la facturació del Clúster i el 12% de l'ocupació –, els serveis *yacht* i *charter* per 9 empreses –el 12% de la facturació i el 9% de l'ocupació del Clúster–, i, finalment, la resta d'activitats de serveis vinculats al nàutic, que és una categoria on trobem 10 empreses que es dediquen a activitats diverses com el disseny, la tecnologia, la formació, la indumentària nàutica, la consultoria o els serveis jurídics especialitzats –3% de la facturació i 6% dels llocs de treball–.

Les principals empreses del sector estan associades al Clúster, com demostra el fet que la dimensió mitjana de les empreses del Clúster sigui el doble que la mitjana del sector nàutic (14 vs 7 treballadors per empresa).

Per valorar les perspectives de creixement del sector és fonamental fixar-se en les inversions que tenen previst realitzar les empreses del Clúster. En total, es preveu que les empreses sòcies realitzin una **inversió de 89,3 milions d'euros en els propers tres anys.**

L'impacte estimat sobre la facturació a l'àrea metropolitana derivat d'aquestes inversions és de 210,2 milions d'euros, dels quals 89,3 milions corresponen a un increment de facturació directa i indirecta de les companyies que realitzen la inversió, 89,3 milions són les pròpies inversions i 31,5 milions és l'efecte induït sobre el consum derivat de la creació d'ocupació vinculada a aquestes inversions.

Les inversions generaran 1.586 llocs de treball en els propers tres anys. D'aquests, 66 seran llocs de treball nous a les empreses que realitzen les inversions, 459 es generaran en altres empreses indirectament vinculades al sector, 792 són llocs vinculats a la realització de les inversions al llarg d'aquests tres anys i, finalment, 270 són resultat de l'impacte sobre el consum (efecte induït). Les empreses que concentren la major part de l'impacte són Marina Barcelona 92, que s'estima generarà 687 llocs de treball, seguida per Marina Vela, amb 303, i Marina Port Vell, amb 236 nous llocs.

A les xifres anteriors s'ha de sumar l'impacte que es deriva de la **despesa que generen els grans iots que amarraran al Port Vell després de la seva ampliació.** A partir de les dades publicades per la *United States Superyacht Association*, s'estima que els 162 nous amarradors per a iots de fins a 120 metres d'eslora puguin generar (en plena ocupació) una **despesa anual de 470 milions d'euros anuals,** dels quals dues terceres parts poden recaure sobre l'economia de la ciutat i el seu entorn metropolità: 115 milions d'euros en el sector del manteniment industrial; 46 milions en combustible; 40 milions en amarradors i ports; 29 milions en despesa realitzada per tripulants i passatgers; 19 milions en taxes de gestió i regulació; i 13 milions en aprovisionaments.